

N:o 3.

Ank. till Riksd. kansli den 12 februari 1901, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat.

1:o. I statsverkspropositionen har Kongl. Maj:t under andra hufvudtiteln uti punkten 1 föreslagit Riksdagen att, för genomförande af delning af Vester-Dalarnes domsaga i två nya domsagor, öka anslaget till hädredshöfdingarne under Svea hofrätt med 4,500 kronor samt fördela de till hädredshöfdingen i Vester-Dalarnes domsaga anslagna tjänstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag på sätt det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden den 11 januari 1901 upptoge; och komme i händelse af bifall härtill det i 1901 års riksstat under rubrik »Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat» uppförda anslag, 670,787 kronor, att förhöjas till 675,287 kronor.

[1.]

Till återopade statsrådsprotokollet har departementschefen härom anført följande..

Vester-Dalarnes domsaga, med ett ytinnehåll af nära 80 kvadratmil och en folkmängd, som den 31 december 1899 uppgått till mera än 54,000, bestode af fem tingslag, nemligen Nås, Malungs, Grangärdes, Norrbärkes och Söderbärkes.

Vid domhafvandens frånfälle 1861 hade, med afseende på domsagens utsträckning och folkmängd samt antalet deri förekommande mål och ärenden, af åtskilliga socknar inom domsagan gjorts framställning till Kongl. Maj:t om domsagens delning sålunda, att Nås och Malungs tingslag komme att bilda en domsaga och öfriga tingslag den andra.

Sedan Svea hofrätt i infordradt utlåtande afstyrkt ansöknings af skäl, att inkomsterna af domsagan syntes otillräckliga för två domares aflönande, hade Kongl. Maj:t funnit det väl vara betänkligt att under dåvarande förhållanden medgifva delning af domsagan, på sätt den blifvit begärd; men då åtskilliga olägenheter obestriddigen egde rum till följd af domsagens omfång, och enahanda förhållande förefunnes inom den angränsande Öster-Dalarnes domsaga, hade hofrätten anbefalts att, när domareembetet i sistnämnda domsaga blefve ledigt, till Kongl. Maj:t inkomma med förslag till förändrad reglering af båda domsagorna.

Sedan domareembetet i Öster-Dalarnes domsaga i början af år 1873 blifvit ledigt, hade framstälts förslag, att delningen af de båda domsagorna skulle verkställas antingen sålunda, att af domsagorna bildades tre nya, eller ock på det sätt, att hvardera domsagan delades i två. Efter det innehafvaren af Vester-Dalarnes domsaga, för den händelse delning komme till stånd, framställt vissa anspråk på ersättning för mistade inkomster, hade Kongl. Maj:t, enligt bref till hofrätten den 11 december 1874, funnit, att ändamålsenligheten af en delning af domsagorna vore satt utom tvifvel, samt att, då något antagligt förslag att af dessa domsagor bilda tre icke kunnat framställas, endast förslaget att af hvardera domsagan bilda två förtjenade att komma under öfvervägande; och hade Kongl. Maj:t beslutat vidtagande af åtgärder för delning af Öster-Dalarnes domsaga; men enär i följd af den under år 1874 skedda regleringen af häradshöfdingarnes aflöningsförmåner en delning af Vester-Dalarnes domsaga skulle under dåvarande innehafvarens tjenstetid sannolikt ådraga statsverket en utgift, för hvilken icke vunnes motsvarande fördel, hade Kongl. Maj:t förklarat annan åtgärd för delning af sistnämnda domsaga icke böra för det dåvarande vidtagas, än att hofrätten anbefaldes att, då domareembetet i domsagan blefve ledigt, till Kongl. Maj:t inkomma med förnyad anmälan i ämnet.

Förslag om anvisande af nödiga medel för åstadkommande af delning af Vester-Dalarnes domsaga hade emellertid redan vid 1875 års riks-

dag väckts af enskilde motionärer under uppgift, att dåmera delning af domsagan skulle kunna ske, utan att utöfver beloppet af en ny härads-höfdingelön någon kostnad för statsverket skulle förorsakas.

Riksdagen, som för genomförande af förändrad reglering af Öster-Dalarnes domsaga anvisat en ny häradshöfdingelön, hade tillika i skrifvelse den 3 maj 1875 anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes till påföljande riksdag låta utreda, huruvida icke äfven Vester-Dalarnes domsaga kunde, utan afvaktande af dåvarande innehafvares afgang, delas utan annan kostnad för statsverket än den, som föranleddes af behovet af ytterligare en häradshöfdingelön.

I infordratt utlåtande angående denna framställning hade emellertid domsagans innehafvare gjort anspråk på att bibehållas vid så stor del af den för häradshöfdingen från statsverket utgående kontanta aflöning, att återstoden deraf ej syntes kunna jemte en ny lön och påräknade sportler bereda en häradshöfding i den andra nybildade domsagan nödig utkomst. I anledning häraf och då följaktligen den förutsättning, under hvilken Riksdagen aflåtit sin ifrågavarande skrifvelse, icke förefunnes, hade Kongl. Maj:t funnit någon åtgärd i anledning af skrifvelsen icke böra vidtagas.

Sedan i mars månad 1900 innehafvaren af Vester-Dalarnes domsaga affidit, hade hofrätten hos Kongl. Maj:t å nyo anmält ärendet rörande domsagans delning och dervid tillika meddelat, att utöfningen af domarembetet i domsagan i anseende till densammas omfattning och mängden af förekommande göromål varit från slutet af oktober 1883 nästan oafbrutet delad mellan två domhafvande, af hvilka den ene förestått Näs och Malungs tingslag och den andre öfriga tre tingslag.

I anledning häraf hade Kongl. Maj:t anbefalt hofrätten att rörande frågan om domsagans delning å nyo infordra yttranden från vederbörande samt dermed äfvensom med eget förnyadt utlåtande till Kongl. Maj:t inkomma.

Till följd häraf hade de särskilda tingslagens invånare blifvit hörda inför domhafvanden genom socknevis valda ombud, hvilka enhälligt tillstyrkt domsagans delning sålunda, att Näs och Malungs tingslag komme att bilda en domsaga samt Grangärdes, Norrbärkes och Söderbärkes tingslag den andra; och hade yttranden i ärendet afgifvits af två domhafvande, förordnade att samtidigt förvalta hvar sin del af domsagan, af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kopparbergs län och af Svea hofrätt, hvilka samtliga likaledes förordnat en delning af domsagan på nyssnämnda sätt.

Enligt uppgift från statistiska centralbyrån hade den 31 december 1899 i Näs och Malungs tingslag funnits tillsammans 26,873 invånare och

i Grangärdes, Norrbärkes och Söderbärkes tingslag tillhopa 27,809 invånare.

De under år 1899 i domsagan anhängiga mål och ärenden hade uppgått till ett antal af närmare 2,900.

Med afseende å domsagens utsträckning och folkmängd samt antalet deri förekommande mål och ärenden syntes, enligt hvad departementschefen vidare anført, en delning af domsagan vara af behovet påkallad; och borde delningen, i enlighet med derom afgifna förslag, ske sålunda, att Nås och Malungs två tingslag komme att utgöra en domsaga under benämning Nås och Malungs domsaga och att Grangärdes, Norrbärkes och Söderbärkes tingslag bilda en domsaga, hvilken syntes lämpligen kunna benämnas Smedjebackens domsaga. Som häradshöfdingeembetet för närvarande vore obesatt, borde intet hinder möta för delningens omedelbara verkställande.

Hvad anginge det anslag, som för delningens genomförande erfordrades, vore att märka, att åt domhafvanden i den odelade domsagan vore af statsmedel anvisade 4,500 kronor i lön, 3,400 kronor såsom tjänstgöringspenningar och 500 kronor såsom förvaltningskostnadsbidrag. Då invånarnes antal väl vore något mindre, men målens antal större i Nås och Malungs tingslag än i de öfriga, syntes tjänstgöringspenningarne och förvaltningskostnadsbidraget böra, i öfverensstämmelse med de vid reglering af häradshöfdingarnes löneförmåner följda grunder, på de båda nya domsagorna sålunda fördelas, att på Nås och Malungs domsaga komme 1,800 kronor i tjänstgöringspenningar och 300 kronor i förvaltningskostnadsbidrag samt på Smedjebackens domsaga 1,600 kronor i tjänstgöringspenningar och 200 kronor såsom förvaltningskostnadsbidrag. Då anledning att föreslå beredande af högre tjänstgöringspenningar eller förvaltningskostnadsförslag ej förefunnes, skulle domsagens delning således för statsverket medföra en ökad utgift af allenast beloppet af en häradshöfdingelön eller 4,500 kronor.

Behovet af ifrågavarande domsagas delning har länge varit erkänt och har genom den i statsrådsprotokollet lemnade utredning blifvit ytterligare styrkt. Då delningen, sådan den nu är föreslagen, icke komme att föranleda annan kostnad för statsverket än en ny häradshöfdingelön, och alltså den önskan, som Riksdagen i skrifvelse år 1875 uttalat, skulle genom förslaget genomförande blifva uppfylld, hemställer utskottet,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, Riksdagen, för genomförande af delning på föreslaget sätt af Vester-Dalarnes domsaga i två nya

domsagor, må jemte fördelning af de till häradshöfdingen i nämnda domsaga anslagna tjänstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag, på sätt ofvan åberopade statsrådsprotokoll upptager, öka anslaget till häradshöfdingarne under Svea hofrätt med 4,500 kronor.

Vid bifall härtill kommer det i 1901 års riksstat under rubrik »Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat» uppförda anslag, 670,787 kronor, att höjas till 675,287 kronor.

Fångvården.

2:o) Kongl. Maj:t har i punkten 2 under denna hufvudtitel föreslagit ^{Angående höjning af lönen för kamrerarne m. fl. vid vissa fångvårdsanstalter.} Riksdagen *dels* att medgifva: att det i förut åberopade statsrådsprotokoll intagna förslag till ändring i vissa delar af aflöningsstaten för de tjänstemän vid fångvårdsanstalterna, hvilkas aflöning utginge från det i riksstaten uppförda bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, finge tillämpas från och med år 1902; samt

att till kamreraren vid centralfängelset i Malmö finge från och med år 1902 tills vidare, till dess beslut angående detta fängelses användning för framtiden fattats eller kamrerarens aflöning blifvit fast reglerad, af förslagsanslaget till fångars vård och underhåll utbetalas ett årligt lönetillägg af 1,400 kronor, deri inbegripet det nu utgående ersättningsarfvodet 750 kronor;

dels att föreskrifva, att för åtnjutande af nu angifna löneförmåner skulle gälla enahanda vilkor, som bestämts för innehafvare af lön å nu gällande, af Riksdagen antagna lönestat för tjänstemän vid fångvårdsanstalterna, med stadgande tillika:

a) att den af kamreraren vid centralfängelset å Nya Varfvet enligt kongl. brefvet den 5 mars 1880 medgifna provision å hyror och arrenden och å jordbruksafkastningen vid fängelset med mera samt den sistbemälde och öfrige kamrerare och redogörare vid de centrala fångvårdsanstalterna nu medgifna rätt till utminuteringsprocent å så kallade premievaror afvensom dem i fråga om varor, som för fångvårdens räkning magasineras, nu tillkommande rätt till lösen från kronan eller disposition af det öfver-skott, som läge inom den enligt gällande afskrifningsreglemente medgifna afskrifningsprocenten, skulle från och med den 1 januari 1902 upphöra; och

[2.]

b) att likaledes de åt kamrerarne vid centralfängelset i Malmö och tvångsarbetsanstalten i Landskrona nu af förslagsanslaget till fångars vård och underhåll tillerkända kontanta ersättningar för mistad inkomst i afskrifningsprocent skulle från 1902 års ingång indragas;

dels ock att såsom följd häraf öka bestämda anslaget till fångars vård och underhåll med 8,900 kronor och förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anstälde embets- och tjänstemän med 1,000 kronor, men minska förslagsanslaget till fångars vård och underhåll med 3,030 kronor, eller skillnaden mellan, å ena sidan, beloppet af besparade afskrifnings- och arrendeprovisioner, 3,680 kronor, samt, å andra sidan, lönetillägget till kamreraren vid centralfängelset i Malmö, 1,400 kronor, med afdrag af det till honom för närvarande utgående ersättningsarfvode, 750 kronor, eller sålunda 650 kronor.

I händelse af bifall till omförmälda framställningar komme bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, som nu utgjorde 495,100 kronor, att uppgå till 504,000 kronor och sålunda ökas med

och förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anstälde embets- och tjänstemän, nu utgörande 65,000 kronor, att upptagas till 66,000 kronor och sålunda ökas med

» 1,000: —
summa ökning kronor 9,900: —

Droges härifrån minskningen å det i riksstaten för år 1901 till 1,042,375 kronor upptagna förslagsanslaget till fångars vård och underhåll

kronor 3,030: —
återstode ökning

kronor 6,870: —
Åberopade statsrådsprotokollet innehåller i detta ämne följande.

Sedan Kongl. Maj:t föreslagit sistlidet års Riksdag att till ersättning för upphörda sportelinkomster höja lönen för kamrerarne vid vissa fångvårdsanstalter, hade Riksdagen funnit, att af utredningen i frågan väl framginge, att under senare år kamrerarne vid de centrala fångvårdsanstalterna fått vidkännas delvis högst betydlig minskning i de inkomster, som på grund af sportler i form af afskrifningsprocent och utminuteringsprocent förut tillkommit dem, men då Riksdagen hyste den öfvertygelsen, att nämnda på inkomst af sportler grundade aflöningsssystem numera icke vore lämpligt, och Riksdagen i öfverensstämmelse dermed ansåge en sådan ny löneroglering för ifrågavarande tjänstemän böra snarast möjligt ega rum, att hvarje dylik sportelaflöning kunde upphöra och, der så funnes böra ske, utbytas mot bestämd kontant aflöning, hade Riksdagen, under

antagande att densamma hade att emotse förslag från Kongl. Maj:t i antydda hänseende, funnit sig icke böra för afhjelpande till en del af missförhållandet för det dåvarande företaga någon åtgärd af den art, Kongl. Maj:t ifrågasatt.

I anledning häraf hade Kongl. Maj:t anbefalt fängvårdsstyrelsen att inkomma med förslag i det sålunda af Riksdagen omförmälda afseende.

Till åtlydnad af sagda befallning hade fängvårdsstyrelsen i skrifvelse den 28 september 1900 anfört följande:

I slutet af 1850-talet, då ännu all aflöning till befattningshafvande vid fängvårdsanstalterna faststälts af Kongl. Maj:t utan Riksdagens hörande, hade fängelsekamrerarne åtnjutit, förutom afskrifnings- och utminuteringsprocent samt tjänstebostad och vedbrand äfvensom ljusanslag, i allmänhet i lön 1,200 riksdaler och i skrifvarearfvode 300 eller vid de större fångelserna 450 riksdaler om året, hvarjemte fängelsekamreraren å Långholmen för sitt bestyr vid det å platsen befintliga kronohäktet uppburit ett årligt arfvode af 150 riksdaler. Då derefter aflöningen för en del af tjänstemännen vid fängvårdsanstalterna af Riksdagen år 1863 uppförts å ordinarie stat, hade, med bibehållande af nämnda aflöningsgrunder, i den stat, som då liksom sedermera 1867 och 1868 af Riksdagen godkändes, följande kontanta lönebelopp anvisats åt kamrerarne, nemligen lön 1,200 kronor, skrifvarearfvode vid fångelserna å Långholmen, i Malmö och i Karlskrona 450 kronor samt i Landskrona 300 kronor, hvarförutom kamreraren vid förstnämnda fångelse åtnjutit för bestyret vid kronohäktet å Långholmen ett arfvode af 150 kronor och kamreraren vid tvångsarbetsanstalten i Norrköping ett arfvode för arbetenas bokföring af 225 kronor.

I anledning deraf att, enligt vid straffängelset i Malmö vidtagen anordning, proviantleverantören för hvarje dag vid tiden för mattillredningen levererade de för fångelset erforderliga proviantartiklar, och därför kamreraren i Malmö, som sålunda med proviantens mottagande och redovisning icke hade att bestyra, icke heller i likhet med andra fängelsekamrerare egde åtnjuta afskrifningsprocent å provianten, hade i lönestaten tillika anvisats åt bemälda kamrerare ett ersättningsarfvode härför af 750 kronor för år, att utgå så länge afskrifningsprocent å proviantuppbörden icke tillgodokomme honom.

I de kamrerarne sålunda tillerkända löneförmåner hade någon förhöjning inträdt genom den allmänna reglering af fångelsetjänstemännens löner, som genomförts vid 1874 och 1875 års riksdagar. Enligt den då antagna och med några mindre ändringar och tillägg ännu gällande lönestaten uppbure kamrerarne vid ofvannämnda fängvårdsanstalter samt det år 1875 färdigbyggda centralfängelset å Nya Varfvet och den år 1891 öppnade tvångsarbetsanstalten å Svartsjö följande aflöning:

	å Lång- holmen. Kr.	i Malmö. Kr.	å Nya Varfvet. Kr.	å Svartsjö. Kr.	i Karls- krona. Kr.	i Lands- krona. Kr.	i Norr- köping. Kr.
lön.....	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
skrifvarearfvode	450	450	300	300	300	300	300
arfvode för bestyr vid det å platsen befintliga kronohäktet	150	—	—	—	—	—	—
Summa	2,100	1,950	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800

hvertill komme åt en hvar af kamrerarne ålderstillägg med 300 kronor efter fem och ytterligare 200 kronor efter tio år, tillsammans 500 kronor, samt såsom förut tjenstebostad och löneved eller ersättning derför. Deremot hade de till kamrerarne förut af förlagsanslaget till fångars vård och underhåll utgående ljusanslagen, som uppgått från 40 till 80 kronor, genom 1874 och 1875 års riksdagsbeslut blifvit indragna. Hvad beträffade det åt kamreraren i Malmö af 1863 års Riksdag å ordinarie stat uppförda ersättningsarfvodet för mistad afskrifningsprocent, så hade detta arfvode, enär det såsom beroende på ett tillfälligt undantagsförhållande, som när som helst kunde förändras, icke syntts tillhöra den ordinarie aflöningsstaten, utan böra af förslagsanslaget utgå, af 1874 års Riksdag uteslutits från nämnda stat och i stället beviljats af förslagsanslaget. Af samma Riksdag hade af enahanda orsak, som föranlett medgifvandet af berörda ersättningsarfvode åt kamreraren i Malmö, ett dylikt arfvode af 500 kronor för år beviljats äfven åt kamreraren i Landskrona att likaledes, så länge afskrifningsprocent å proviantuppbörden af honom icke åtnjötes, utgå af förslagsanslaget. Enär förhållandet i berörda afseende vid dessa begge fångvårdsanstalter sedermera varit oförändradt, hade sagde arfvoden derstädes från nämnda tid fortfarande utgått. Vidare hade erinrats, att kamreraren vid centralfängelset å Nya Varfvet för sitt redovisningsbestyr vid den för unge lösdrivare af mankön å platsen provisoriskt anordnade tvångsarbetsanstalten, enligt den af Kongl. Maj:t för anstalten å förslagsanslaget fastställda stat, åtnjöte ett arfvode efter 300 kronor för år, hvilket dock, enär fråga länge förevarit om ändrade anordningar för nämnda klass af lösdrivare, måste betraktas såsom blott tillfälligt. Vidare hade samme kamrerare, liksom äfven direktören vid sistnämnda centralfängelset, genom kongl. brefvet den 5 mars 1880 för sina till deras egentliga tjenstebefattningar icke hörande redovisnings- och andra bestyr med fångelssets icke obetydliga jordbruk och de kronans

många å platsen befintliga byggnader, hvilka såsom icke erforderliga för fängelsets egna behof uthyrdes till enskilda, fått sig tillerkända vissa procent af de till fängelsets kassa inflytande hyror och arrenden med mera samt afkastningen af jordbruket. Inkomsten häraf för kamreraren hade uppgått år 1899 till 112 kronor 56 öre.

Att löneökningen åt kamrerarne vid 1874 års riksdag icke satts högre, än ofvan nämnts, hade sin förklaring i den stora inkomst, kamrerarne vid denna tid åtnjöto i sportler. Af dessa utginge afskrifningsprocenten af statsmedel på grund af afskrifningsreglementet den 11 augusti 1812. Utminuteringsprocenten hade likaledes af ålder utgått och utgjorde ersättning till kamrerarne för besvär och tidspillan genom bestyret med de så kallade premievarorna, som fångarne egde tillhandla sig för sin arbetsförtjenst, samt för förlust vid utminuteringsprocenten af dessa varor ur kamrerarnes förråd. Den hade utgjort 12 procent å varornas inköpspris och godtgjordes kamrerarne genom höjning af detta samt betalades sålunda af fångarnes arbetsförtjenst. Nämda sportelinkomster kunde, efter beräkning för kamrerarne i Malmö och Landskrona af de arfvoden, som i stället för afskrifningsprocenten tillerkänts dem af Riksdagen, och i öfrigt efter medelbeloppet af sagda sportler för de tre åren närmast före 1874, vid denna tid uppskattas till följande belopp:

	å Långholmen. Kr.	i Malmö. Kr.	i Karlskrona. Kr.	i Landskrona. Kr.	i Norrköping. Kr.
Afskrifningsprocent	1,450	750	1,200	500	470
Utminuteringsprocent	2,950	1,000	875	1,450	400
Summa	4,400	1,750	2,075	1,950	870

Berörda sportelinkomster hade emellertid redan under åren närmast efter 1874 års löne reglering betydligt nedgått och derefter i allmänhet fortfarande sjunkit; så hade utminuteringsprocenten år 1899 utgjort, vid Långholmen 609: 35, i Malmö 205: 58, å Nya Varfvvet 417: 78, vid centralfängelset i Göteborg 71: 07, å Svartsjö 319: 96, i Karlskrona 355: 10, i Landskrona 129: 55 samt i Norrköping 220: 73.

Om man frånsåge den lilla sålunda ännu återstående och allt mer försvinnande inkomsten i utminuteringsprocent, hade sportelinkomsterna nedgått till följande belopp:

	å Lång- holmen. Kr.	i Malmö. Kr.	å Nya Varfvet. Kr.	å Svartsjö. Kr.	i Karls- krona. Kr.	i Lands- krona. Kr.	i Norr- köping. Kr.
afskrifningsprocent.....	750	765	870	395	585	500	370
provision å arrenden m. m.....	—	—	110	—	—	—	—
Säger	750	765	980	395	585	500	370
Sammanlades dessa belopp med ofvan angifna, å det bestämda anslaget upp- förda aflöning, utgörande.....	2,100	1,950	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
så erhöles såsom inkomstsummor.....	2,850	2,715	2,780	2,195	2,385	2,300	2,170

Direktören vid centralfängelset för kvinnor i Göteborg, hvilken tillika vore redogörare för detta fängelse och, förutom bostad och vedbrand, åtnjöte lön som direktör 1,500 kronor och arfvode som redogörare 500 kronor äfvensom två ålderstillägg å tillsammans 500 kronor, hade år 1899 såsom redogörare uppburit i afskrifningsprocent 100 kronor, hvadan hans inkomster, med frånräkning af ålderstilläggen, kunde för närvarande uppskattas till 2,100 kronor.

Med afseende å sportelinkomsternas föränderliga och ovissa natur hade styrelsen förklarad sig icke kunna annat än på det lifligaste instämman i Riksdagens uttalande om önskvärdheten af ett utbyte af fängelsekamrerarnes sportler mot kontant aflöning.

För den händelse sådan ändring vidtoges, måste dock i allt fall för fängelsekamrerarne kvarstå ansvaret för omhänderhafvande förråd. En följd häraf vore, att, såsom jemväl i fråga om varuuppbörden för armén föreslagits, fortfarande någon afskrifningsprocent syntes böra bibehållas till uppbördsmanuens skyddande mot den oundvikliga förlust, han eljest komme att lida för — såsom det i 1812 års afskrifningsreglemente hette — »all den minskning, som uppbörden tillskyndas genom mätning, vägning, minuteri, intorkning, laccage, råttfrat, damning, spillning och handtering m. m.» Styrelsen hölle dock före, att den för detta ändamål behöfliga afskrifningsprocent borde kunna nedsättas icke obetydligt under den i 1812 års reglemente bestämda. Om storleken af den reducerade procenten vore styrelsen icke för närvarande i tillfälle att afgifva yttrande. Och skulle Kongl. Maj:t, såsom ifrågasatt blifvit, finna lämpligt att utfärda nytt gemensamt afskrifningsreglemente för alla statens förvaltningsgrenar,

torde åtskilliga förarbeten därför ännu återstå. Behovvet af afskrifningsreglementets ändring i nu angifna riktning torde emellertid icke utgöra något hinder för beslut om upphörandet af fängelsekamrerarnes nuvarande, hufvudsakligast ur afskrifningsprocenten härflytande sportelinkomst. För den händelse ett dylikt beslut fattades, skulle deraf för fängvårdsförvaltningen blott påkallas meddelande af bestämmelse derom, att den kamrerarne vid vissa fängvårdsanstalter hittills medgifna rätt till lösen från kronan för det öfverskott, som låge inom den medgifna afskrifningsprocenten, skulle för framtiden upphöra.

Med särskild hänsyn till den betydande uppbörd, som anförtröddes åt kamrerarne, måste det, enligt hvad fängvårdsstyrelsen vidare anført, ligga i statens välförstådda intresse, att de icke aflönades så knappt, att de nedtvingades i ekonomiska bekymmer. Så vore dock nu förhållandet. Efter den nedgång, som egt rum i deras sportler, vore deras aflöning i sjelfva verket så knapp, att den långt ifrån motsvarade hvad deras magtpåliggande tjensteåligganden billigtvis kunde kräva. Endast med ihärdig sparsamhet och verkliga försakelser kunde den göras tillräcklig för en ordinär familj af den samhällsklass, som dessa statstjenstemän tillhörde. Det kunde så mycket mindre förundra, om kamrerarne djupt kände det obilliga i en dylik löneställning, som deras inkomster vid lönernas bestämmande beräknats betydligt högre, än de nu stälde sig.

Till afhjelpande af detta missförhållande, som ytterligare ökades genom senare tiders dyrare lefnadsförhållanden och den betydliga sjunkning af penningvärdet, som efter 1874 års lönereglering inträdt, borde vid det utbyte, som enligt Riksdagens anvisning kunde komma att göras af kamrerarnes sportelinkomster mot kontant fast aflöning, denna afvägas mindre efter storleken af de sportler, de för närvarande kunde påräkna, än med skälig hänsyn till de tillskott till den egentliga lönen, som vid nu gällande lönestats uppgörande syntes hafva i sportler för dem beräknats.

Hvad härvid anginge centralfängelset i Malmö, så, enär fråga uppstått om detta fängelses nedläggande såsom straffanstalt, hade styrelsen ansett den aflöning, som kunde beredas kamreraren derstädes i stället för den nuvarande sportelinkomsten, icke böra anvisas å bestämda anslaget som fast lön utan af förslagsanslaget till fångars vård och underhåll som lönettillägg tills vidare, till dess frågan om fängelsets framtid kunde blifva afgjord eller kamrerarens lön fast reglerad.

Förslag hade visserligen blifvit väckt om återlemnande till flottan af dennas till fängvårdsstyrelsen för provisoriskt begagnande och på ett års uppsägning upplätta etablissemang å Nya Varfvet. Men då styrelsen af anförda orsaker hölle det antagligt, att styrelsen i allt fall icke skulle

uppsägas från de delar af Nya Varfvet, som i främsta rummet erfordrades för dervarande fängelse, hade styrelsen funnit sig böra i sitt löne-regleringsförslag upptaga jembväl aflöningen för kamreraren vid detta fängelse. Skulle Kongl. Maj:t finna skäligt att i fråga om den föreslagna uppsägningen annorlunda besluta, finge ock dermed löne-regleringsförslaget i berörda del anses tills vidare förfallet.

Uppbördsansvaret vore störst för kamreraren vid centralfängelset å Långholmen och dernäst för kamreraren vid centralfängelset å Nya Varfvet. Dertill komme, att då dessa fängelser vore de största i riket samt hyste de största upplagsförråden, äfven sjelfva redogörarebestyret der måste vara mera tidsödande och sträfsammare än för öfriga fängelsekamrerare. Löneförmånerna borde därför för kamrerarne å Långholmen och Nya Varfvet sättas något högre än för de öfrige. Härvid borde afseende fästas äfven derå, att kamreraren å Långholmen tillika vore redogörare vid det som kronohäkte benämnda stora cellfängelset å platsen. Det arfvode af 150 kronor för år, han härför åtnjöte, vore tydligtvis allt för otillräckligt att utgöra skälig ersättning för hans bestyr med nämnda fängelse, hvilket sedan den tid, då lönestaten uppgjordes, blifvit tillbygdt med mer än 100 celler.

I fråga om de belopp, hvartill aflöningen åt kamreraren borde sättas, hade af styrelsen erinrats, dels att innehafvarne af dessa tjänster i allmänhet icke hade att, såsom bevakningsbefälhafvarne vid de centrala fängvårdsanstalterna eller lägre aflönade fängelseföreståndare, i mån af förtjänst vänta befördran till högre aflönade befattningar inom fängvården, dels ock att flera af direktörerna vid de nuvarande länsfängelserna, med inräkning af dem tillkommande andelar i arbetsinkomsten och ålders-tillägg, nådde en kontant inkomstsumma af inemot 4,000 kronor och der-öfver.

Styrelsen hade ansett lämpligt, att, med indragning af de till fängelsekamrerarne i afskrifnings- och utminuteringsprocent samt provision å arrenden m. m. nu utgående sportler, aflöningen till dem så bestämdes, att kamreraren vid centralfängelset å Långholmen finge åtnjuta i denna egenskap, utom ålderstillägg, en lönesumma af 3,300 kronor och som redogörare vid kronohäktet derstädes 500 kronor, att likaledes kamreraren vid centralfängelset å Nya Varfvet, hans arfvode vid den provisoriska tvångsarbetsanstalten oräknadt, samt en hvar af kamrerarne vid tvångsarbetsanstalterna å Svartsjö och i Karlskrona erhöle en lönesumma, utom ålderstilläggen, af 3,300 kronor och kamrerarne vid tvångsarbetsanstalterna i Landskrona och Norrköping hvardera en lönesumma, utom ålders-tillägg, af 3,000 kronor. Ålderstilläggen, som fortfarande borde vara

två för hvarje kamrerare, att utgå det ena efter fem och det andra efter tio år, borde, enligt styrelsens åsigt, sättas för en hvar af de två förstnämnda kamrerarne till 1,000 kronor, nemligen 500 kronor för hvardera tillägget, samt för en hvar af kamrerarne vid tvångsarbetsanstalterna å Svartsjö och i Karlskrona samt den med dem i storlek och göromålens besvärlighet närmast jemförliga tvångsarbetsanstalten i Norrköping till 700 kronor, det ena å 400 och det andra å 300 kronor, samt för kamreraren i Landskrona till 500 kronor, det ena å 300 och det andra å 200 kronor.

Aflöningarna, hvilka sålunda med ålderstilläggen skulle uppgå å Långholmen till 4,800 kronor, å Nya Varfvet, arfvodet vid tvångsarbetsanstalten oräknadt, till 4,300 kronor, å Svartsjö och i Karlskrona till 4,000 kronor, i Norrköping till 3,700 kronor och i Landskrona till 3,500 kronor, borde så fördelas i lön och arfvoden, att efter gällande grunder för pensionsberäkning denna skulle komma att utgöra för kamrerarne å Långholmen och å Nya Varfvet 2,800 kronor, eller enahanda belopp, som i pension tillkomme första gradens tjenstemän i de centrala embetsverken, för kamrerarne å Svartsjö, i Karlskrona och i Norrköping 2,500 kronor och i Landskrona 2,300 kronor.

I fråga om kamreraren vid centralfängelset i Malmö hade styrelsen ansett, att med hänsyn till detta fängelses för närvarande minskade betydelse det ifrågasatta lönetillägget borde inskränkas till 1,400 kronor, deri inbegripet det nu utgående ersättningsarfvodet 750 kronor.

För direktören och redogöraren vid centralfängelset i Göteborg borde den fasta aflöningen ökas med 300 kronor såsom tillägg till hans arvode som redogörare. Derigenom skulle inkomsten vid befattningen komma att uppgå, utan ålderstillägg, till 2,300 kronor och med ålderstillägg till 2,800 kronor. Pensionen blefve liksom nu 2,000 kronor.

De framställningar, styrelsen sålunda gjort, hade sammanfattats i följande förslag till ändring i vissa delar af aflöningsstaten för de tjenstemän vid fångvårdsanstalterna, hvilkas aflöning utginge från det i riksstaten uppförda bestämda anslaget till fångars vård och underhåll:

	Lön.	Arfvode.	Skrifvare- arfvode.	Summa.	Ålderstillägg	
					efter 5 år.	efter 10 år.
<i>Centralfängelset & Långholmen.</i>						
1 kamrerare.....	1,800	1,000	500	3,300	500	500
<i>Centralfängelset & Nya Varfvet.</i>						
1 kamrerare.....	1,800	1,000	500	3,300	500	500
uppbär derjemte tills vidare, så länge den provisoriska tvångsarbetsanstalten å Nya Varfvet för unge lösdrivvare af mankön bibehålles, arfvode af förslagsanslaget till fångars vård och underhåll för redogörelsebestyren vid denna anstalt.						
<i>Centralfängelset i Göteborg.</i>						
1 direktör	1,500					
dito såsom redogörare		800		2,300	300	200
<i>Tvångsarbetsanstalten & Svartsjö.</i>						
1 kamrerare	1,800	1,000	500	3,300	400	300
<i>Tvångsarbetsanstalten i Karlskrona.</i>						
1 kamrerare	1,800	1,000	500	3,300	400	300
<i>Tvångsarbetsanstalten i Landskrona.</i>						
1 kamrerare	1,800	900	300	3,000	300	200
<i>Tvångsarbetsanstalten i Norrköping.</i>						
1 kamrerare	1,800	900	300	3,000	400	300
<i>Kronohäktet & Långholmen.</i>						
Kamreraren vid centralfängelset		500		500		
Summa kronor	12,300	7,100	2,600	22,000		

Då emellertid denna lönestat icke skulle komma att tillämpas före 1902, men den starka nedgången i utminuteringsprocenten efter den 1 oktober 1899, då styrelsens beslut, att fångarnes rätt att uttaga s. k. premievaror skulle inskränkas till endast mindre kvantiteter af vissa födoämnen, träd i kraft, syntes ställa billiga anspråk derpå, att kamrerarne redan före förstnämnda år erhölle någon ersättning för hvad de sålunda förlorade, hade styrelsen föreslagit, att dem finge för år 1901 medgifvas fyllnadsersättningar från förslagsanslaget till fångars vård och underhåll till belopp, som tillsammans med dem under samma år tillgodokommande inkomst i utminuteringsprocent motsvarade hvad hvar och en åtnjutit i dylik procent för år 1898.

Om från sistnämnda summa	kronor	22,000: —
droges summan af å bestämda anslaget till samme tjänstemän nu uppförda aflöningar	»	13,100: —
funne man, att aflöningsutgifterna till dem å detta anslag skulle ökas med	kronor	8,900: —
Dertill komme ökningen i ålderstillägg, hvilken, vid beräkning efter antalet för år 1900 till dessa tjänstemän utgående dylika tillägg, skulle uppgå till	»	1,000: —
hvadan sammanlagda ökningen i utgift å bestämda anslaget och anslaget till ålderstillägg kunde beräknas till	kronor	9,900: —
Deremot skulle besparas de nu af förslagsanslaget utgående afskrifnings- och arrendeprovisioner till förenämnda kamrerare och direktören vid centralfängelset i Göteborg, hvilka provisioner efter 1899 års förhållanden upptagits till	»	3,680: —
Fångvårdens verkliga utgiftsökning för de i ofvanstående förslag till ändring i lönestaten upptagne tjänstemän skulle sålunda kunna uppskattas till	kronor	6,220: —
hvertill komme ökningen genom lönetillägget åt kamreraren i Malmö	»	650: —
<u>Summa beräknad utgiftsökning</u>		kronor 6,870: —

Hvad fångvårdsstyrelsen sålunda anfört har departementschefen ansett sig böra biträda, utom hvad anginge framställningen om fyllnadsersättning till kamrerarne för år 1901, hvilken framställning ej ansåges böra föranleda annan åtgärd än den, som kunde varda till beredande af dyrtidstillägg åt vissa statens embets- och tjänstemän vidtagen.

Det af Kongl. Maj:t nu framställda förslag att dels bereda ifrågavarande tjänstemän ersättning för den delvis högst betydliga minskning i inkomster på grund af sportler, som de under senare år fått vidkännas, och dels utbyta de dem ännu tillkommande sportler mot kontant aflöningstillökning står i öfverensstämmelse med Riksdagens nästlidet år uttalade uppfattning, och finner utskottet sig böra tillstyrka, att lönereglering i berörda syften nu måtte vidtagas. Utskottet finner det emellertid icke af Kongl. Maj:ts proposition fullt tydligt framgå, huruvida genom den föreslagna regleringen verkligen all inkomst af sportler skulle upphöra för desse tjänstemän. Ehuru det synes antagligt, att den afskrifningsprocent, som, enligt fångvårdsstyrelsens åsigt, skulle i hvarje fall behöfva bibehållas, endast skulle

vara att betrakta såsom en viss gräns, inom hvilken brist i varuförvaltningen icke skulle behöfva af redogöraren ersättas, dock utan att, såsom nu, redogöraren egde rätt att erhålla kontant lösen för de varor inom nämnda gräns, hvilkas redovisning icke bruste, har utskottet likväl ansett lämpligt att åt detta vilkor gifva en affattning, som enligt utskottets mening utesluter hvarje ovisshet om, att icke all af dylika anledningar härflytande inkomst skall upphöra. Utskottet har visserligen trott sig kunna ifrågasätta, huruvida ens en sådan felräkningsmarginal, som nyss antydts — om den ock till äfventyrs må kunna vara nödvändig vid andra varu-
uppbördsförvaltningar, exempelvis arméns, hvarom utskottet saknar anledning att nu yttra sig — kan vara erforderlig vid fångvårdens inrättningar, som alla äro belägna i eller invid större städer och der alltså varornas leverans bör kunna anordnas på beqvämt och för redogöraren betryggande sätt. Utskottet, som inhemtat, att vid åtminstone en större kommunal försörjningsanstalt förut befintlig dylik marginal blifvit under senare tid borttagen utan att någon olägenhet deraf uppstått, har emellertid icke ansett sig böra nu bestämdt uttala sig i detta ämne.

I afseende på det sätt, hvarpå Kongl. Maj:t föreslagit, att aflöningsvilkoren för ifrågavarande tjänstemän skulle förbättras, har utskottet icke kunnat biträda förslaget, att ålderstillägg af olika storlek skulle tilldelas kamrerarne vid olika fängelser, utan håller före, att lön och ålderstillägg samt till följd deraf jemväl pension bör blifva lika för alla nu ifrågavarande kamrerare, med undantag allenast för den vid centralfängelset i Malmö anstälde, hvilkens lönetillägg, till följd af detta fängelses ifrågasatta förändring eller indragning, bör, på sätt Kongl. Maj:t nu jemväl föreslagit, anvisas från förslagsanslaget. Ålderstilläggens belopp har utskottet funnit böra bibehållas vid de nuvarande, eller sålunda 300 kronor efter fem och 200 kronor efter tio års tjenst, i likhet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit för kamreraren vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona. Pensionen, som nu utgår med 2,000 kronor, kommer i allt fall att till följd af höjningen i den fasta lönen ökas till 2,300 kronor för alla kamrerarne, utom den i Malmö. För direktören vid centralfängelset i Göteborg har Kongl. Maj:t föreslagit bibehållandet af nuvarande ålderstillägg och pensionsbelopp. På det att den af Kongl. Maj:t, med hänsyn till göromålens olika mängd och besvärighet vid de olika fängelserna, iakttagna proportionen i aflöningsgarnas storlek för de vid dem anstälde kamrerarne icke måtte allt för mycket förryckas, har utskottet ansett arfvodet till kamrerarne i Malmö och i Landskrona böra minskas med 200 kronor för hvardera. I öfriga hänseenden har utskottet funnit sig böra biträda Kongl. Maj:ts framställning.

Kamreraren vid centralfängelset i Malmö kommer enligt utskottets förslag att erhålla: lön 1,500 kronor, skrivvarearfvode 450 kronor samt från förslagsanslaget lönetillägg 1,200 kronor, eller tillhoppa 3,150 kronor jemte två ålderstillägg å tillsammans 500 kronor.

Till följd af de af utskottet sålunda vidtagna förändringar blifver dels ökningen i anslaget till ålderstillägg obehöflig och dels ökningen i de från det bestämda anslaget utgående aflöningar minskad med 200 kronor, hvaremot minskningen å förslagsanslaget komme att uppgå till 3,230 kronor i stället för 3,030 kronor enligt Kongl. Maj:ts förslag. Härigenom uppstår in alles en minskad utgift för statsverket af 1,400 kronor i förhållande till hvad Kongl. Maj:t föreslagit; och anslagsökningen i sin helhet begränsas alltså till 5,470 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

dels medgifva:

att från och med år 1902 de i nedanstående tablå upptagna ändringar i aflöningsstaten för de tjenstemän vid fängvårdsanstalterna, hvilkas aflöning utgår från det i riksstaten uppförda bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, må tillämpas, nemligen:

	Lön.	Arfvode.	Skrifvare- arfvode.	Summa.	Ålderstillägg	
					efter 5 år.	efter 10 år
<i>Centralfängelset å Långholmen.</i>						
1 kamrerare	1,800	1,000	500	3,300	300	200
<i>Centralfängelset å Nya Varfvet.</i>						
1 kamrerare	1,800	1,000	500	3,300	300	200
uppbär derjemte tills vidare, så länge den provisoriska tvångs- arbetsanstalten å Nya Varfvet för unge lösdrivvare af mankön bibehålles, arfvode af förslags- anslaget till fängars vård och underhåll för redogörelsebesty- ren vid denna an- stalt.						
<i>Centralfängelset i Göteborg.</i>						
1 direktör	1,500			2,300	300	200
dito såsom redogörare		800				
<i>Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö.</i>						
1 kamrerare	1,800	1,000	500	3,300	300	200
<i>Tvångsarbetsanstalten i Karlskrona.</i>						
1 kamrerare	1,800	1,000	500	3,300	300	200
<i>Tvångsarbetsanstalten i Landskrona.</i>						
1 kamrerare	1,800	700	300	2,800	300	200
<i>Tvångsarbetsanstalten i Norrköping.</i>						
1 kamrerare	1,800	900	300	3,000	300	200
<i>Kronohäktet å Lång- holmen.</i>						
Kamreraren vid central- fängelset		500	.	500		
Summa kronor	12,300	6,900	2,600	21,800	---	---

att till kamreraren vid centralfängelset i Malmö må från och med år 1902 tills vidare, till dess beslut angående detta fängelses användning för framtiden

fattas eller kamrerarens aflöning blifver fast reglerad, af förslagsanslaget till fångars vård och underhåll utbetalas ett årligt lönetillägg af 1,200 kronor, deri inbegripet det nu utgående ersättningsarfvodet 750 kronor;

dels föreskrifva, att för åtnjutande af nu angifna löneförmåner skola gälla enahanda vilkor, som bestämts för innehafvare af lön å nu gällande, af Riksdagen antagna lönestat för tjänstemän vid fångvårdsanstalterna, med stadgande tillika:

a) att hvarje med inkomst för redogöraren för-
enad rätt till provision å hyror, arrenden och jord-
bruksafkastning m. m. eller till utminuteringsprocent
eller till afskrifningsprocent eller till andra sportler
skall från och med den 1 januari 1902 upphöra; och

b) att likaledes de åt kamrerarne vid central-
fängelset i Malmö och tvångsarbetsanstalten i Lands-
krona nu af förslagsanslaget till fångars vård och
underhåll tillerkända, kontanta ersättningar för mistad
inkomst i afskrifningsprocent skola från 1902 års in-
gång indragas;

dels ock såsom följd häraf öka bestämda anslaget
till fångars vård och underhåll med 8,700 kronor, men
minska förslagsanslaget till fångars vård och underhåll
med 3,230 kronor, eller skilnaden mellan, å ena sidan,
beloppet af besparade afskrifnings- och arrendeprovi-
sioner, 3,680 kronor, samt, å andra sidan, lönetillägget
till kamreraren vid centralfängelset i Malmö, 1,200
kronor, med afdrag af det till honom för närvarande
utgående ersättningsarfvode, 750 kronor, eller sålunda
450 kronor.

Vid bifall härtill kommer bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, nu 495,100 kronor, att ökas med 8,700 kronor till 503,800 kronor och förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, 1,042,375 kronor, att minskas med 3,230 kronor till 1,039,145 kronor, hvaremot någon förändring icke skulle ega rum i afseende å förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda embets- och tjänstemän, nu utgörande 65,000 kronor. Fångvårdsanslaget

i sin helhet, som nu utgör 1,691,975 kronor, komme alltså att upptagas till 1,697,445 kronor.

Ersättning åt domare, vittnen och parter.

Angående rätt till användande af detta anslag. [3.] 3:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att den särskildt aflåtna propositionen med förslag till lag om ändring i vissa delar af rättegångsbalken bifölles, medgifva, att af förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter finge utgå den kostnad, som kunde uppkomma, ej mindre då ordförande i häradsrätt befundes jäfvig än äfven då uthärads nämnd måste tillkallas.

Öfver denna framställning kommer utskottet, sedan sig visat, huruvida ofvan omnämnda särskilda proposition vinner Riksdagens bifall, att framdeles afgifva utlåtande; hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Angående en inom Andra Kammarén väckt motion. 4:o) Uti en inom Andra Kammarén väckt, till statsutskottet öfverlemnad motion (n:o 68) har herr *J. Bengtsson* i Bjernalt föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del besluta: att ledamot i häradsrätt, i likhet med skiftesgodman och ledamot af egodelningsrätt, för sin ordinarie tjänstgöring tillerkännes dagtraktamente med 4 kronor 50 öre för hvarje förrättningsdag, som han personligen deltagit i rättens förhandlingar, jemte reseersättning enligt femte klassen af gällande resereglemente till och ifrån förrättningsstället; samt för detta ändamål under andra hufvudtiteln anslå ett förslagsanslag af 350,000 kronor.

I denna motions syfte hafva fjorton af kammaréns ledamöter förklarats sig instämma.

Motionären har till en början erinrat, hurusom gång efter annan till Riksdagen aflåtits motioner i syfte att bereda ersättning åt nämndemän för ordinarie tjänstgöring i häradsrätt, men att dessa motioner alltid strandat på vederbörande utskotts kategoriska förklarande, att nämndemansinstitutionen vore ett förtroendeuppdrag, för hvilket aflöning ej borde uppbäras.

Då frågan emellertid vore af den beskaffenhet, att den, enligt motionärens förmenande, påkallade en förnyad ompröfning, samt det anförda skälet mot ersättning åt nämndeman icke vid närmare granskning syntes hålla streck, tilläte han sig framkomma med ny motion i ämnet.

Visserligen vore det sant, att befattningen såsom nämndeman vore afsedd att vara ett förtroendeuppdrag och att densamma därför också borde anses såsom sådant. Men förhållandena hade i detta liksom i så många andra afseenden under tidernas lopp förändrats, så att nämndemansbefattningen numera betraktades såsom ett hufvudsakligen betungande onus, från hvilket man, så fort sig göra läte, sökte vinna befrielse. Dertill hade flera omständigheter bidragit. Den viktigaste af dessa vore, att tiden, som en nämndeman i och för sin tienstgöring försutte, numera blifvit utsträckt i så hög grad, att hans egentliga verksamhet deraf blefve lidande.

Såge man nemligen på, huru förhållandena i detta fall tedde sig inom domsagor med sammanträden — och dessa utgjorde numera flertalet — skulle man finna, att, derest man beräknade hvarje sammanträde till minst två dagar, häradsrättens ledamöter vore upptagne af ordinarie tienstgöring under minst 20 dagar årligen i domsagor med ett tingslag och under minst 10 dagar årligen i domsagor med två tingslag. Härtill komme vidare två slutsammanträden samt den tid, som åtginge för resor till och från tingsstaden.

Men ej nog med att en dyrbar tid ginge förlorad genom denna tienstgöring; den vore äfven förenad med dryga kostnader för resor och underhåll. Den tid vore numera länge sedan förbi, då en nämndeman under sin tienstgöring uppehölle sig med kost, som han fört med sig från hemmet. Nu måste han taga seden sådan den vore och intaga sina måltider i sällskap med de öfriga nämndemännen i tingsgästningslokalen, der under tingsdagarne priset merendels vore oskäligen högt uppdrifvet.

Äfven under förutsättning, att nämndemansbefattningen ännu alltjemt betraktades såsom ett förtroendeuppdrag, ansåge motionären inga som helst skäl tala för, att icke med ifrågavarande befattning borde förenas rätt till ersättning för resor och underhåll. Snarare syntes en motsatt uppfattning hafva varit rådande vid tiden för och efter nämndemansinstitutionens inrättande, i det att nämndemansbefattningen då medfört ganska väsentliga fördelar, såsom befrielse ifrån krono- och kungsskjutsar m. m., som på den tiden ofta förekommit och som utgjort ett högst betungande onus. Och såge man på förhållandena i våra dagar, vore det icke svårt att draga fram exempel på, att förtroendeuppdrag af minst lika ansvarsfull beskaffenhet som nämndemansbefattningen vore förenade med ersättning. Man behöfde blott erinra om sådana uppdrag som skiftesgodmanskap, ledamotskap af egodelningsrätt, fjerdingmansbefattning och — det viktigaste af alla förtroendeuppdrag — ledamotskap af Riksdagens Andra Kammare för att visa, att samtliga dessa uppdrag vore förenade med ersättning, utgående i såväl dagtraktamenten som reseersättning.

Men utom denna rent ekonomiska sida af saken finnes ett annat, högre motiv, som kraftigt talade till förmån för ifrågavarande motion, och det vore — såsom så ofta påpekats — att rättsskipningen å landet i hög grad lede af de nuvarande förhållandena. Derigenom att en nämndeman numera i regeln sällan kvarstannade på sin post längre än de två år, hvarunder han vore tvungen att qvarsitta, vållades täta ombyten inom nämnden. Detta hade till påföljd, att nämnden hvarken vore i besittning af den kunskap och erfarenhet, som erfordrades för att stödja en oerfaren domare, eller egde det inflytande på rättens förhandlingar, som lagstiftaren afsett, att den skulle hafva. Härtill komme svårigheten att till nämndemän kunna erhålla lämpliga personer, enär för närvarande hvilken medelmätta som helst ansåges god nog till denna befattning. Deremot skulle man mot lämplig ersättning kunna påräkna de till befattningen lämpligaste och bäst kvalificerade personer, som dessutom vore villiga att så länge som möjligt qvarsitta i nämnden.

Angående en vid 1898 års riksdag väckt, med den nu förevarande motionen i afseende å yrkandet alldeles lika lydande motion yttrade statsutskottet vid nämnda riksdag, att, enär nämndemansinstitutionen vore och, enligt utskottets mening, borde förblifva byggd på den grund-sats, att befattningen såsom nämndeman vore ett på medborgarnes förtroende grundadt hedersuppdrag, för hvilket aflöning ej borde uppbäras, finge utskottet, hvilket icke försport, att någon svårighet uppstått att finna lämpliga personer till besättande af lediga nämndemansbefattningar, hemställa, att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas. Detta blef också Riksdagens beslut, som fattades utan att vid ärendets behandling i kamrarne någon annan än motionären yttrade sig i frågan. Den uppfattning, som af 1898 års statsutskott sålunda uttalades och som vid nämnda, endast tre år tillbaka aflägsna tidpunkt synes hafva vunnit Riksdagens gillande, har utskottet hvarken genom de af motionären nu anförda skäl eller af andra anledningar funnit sig böra frångå. Utskottet hemställer därför,

att herr Bengtssons nu ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Angående
öfriga ordi-
narie anslag.

5:o) I afseende å öfriga ordinarie anslag under denna hufvudtitel har någon förändring icke föreslagits.

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i hvilka förändring här ofvan icke blifvit ifrågasatt, må i 1902 års riksstat upptagas till oförändrade belopp, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få till beloppet jemkas i den mån, som det för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt.

Extra anslag.

6:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för fortsatt uppehållande af lagbyråns verksamhet, å extra stat för år 1902 bevilja ett anslag å 25,000 kronor.

*Angående
anslag till lag-
byrån.*

[4.]

I ofvan åberopade statsrådsprotokoll har angående lagbyråns verksamhet under år 1900 meddelats:

Lagbyrån, hvilken under senare delen af år 1899 utarbetat förslag till lag om inteckning i fartyg, hade under början af vårsessionen 1900 varit sysselsatt med afslutande af de förslag till ändringar i allmän lag, hvilka deraf föranledts, jemte upprättande af motiv till förstnämnda lagförslag. Derefter hade utarbetats förslag till lag om ocker, under hvilket arbete en af lagbyråns ledamöter i högsta domstolen föredragit förslaget till lag om inteckning i fartyg och dermed sammanhängande författningar. Under senare hälften af vårsessionen hade lagbyrån behandlat frågan om lagstiftning angående samegendom, hvilket arbete under vårsessionen så fortskridit, att förslag till lag angående sameganderätt och i sammanhang dermed erforderliga förslag till ändring i vissa lagrum upprättats, hvarjemte en ledamot föredragit i högsta domstolen lagförslaget angående ocker. Under höstsessionens förra del hade genomgåts och granskats dels förslaget till lag om sameganderätt, dels förslaget om ändrad lydelse af 17 och 31 kap. rättegångsbalken samt upprättats förslag till lag om tillägg till förordningen den 6 februari 1849 angående viss tid för klander af husesyn, hvarjemte en

af ledamöterna biträdt vid utarbetande af förslag till kungörelse om uppgifter till straffregistret och registrets förande. Under senare delen af höstsessionen hade utarbetats förslag till lag om tolks anlåtande vid domstol; och hade under denna tid lagbyråns ledamöter i öfrigt varit hufvudsakligen sålunda sysselsatta, att en ledamot uppgjort förslag till de ändringar, som i författningsförslaget angående fullföljd af talan för-
anleddes af anmärkningar, framställda inom högsta domstolen vid gransk-
ningen af nämnda förslag, en ledamot deltagit i utarbetande af förslag
till författning angående anteckning i kyrkobok om förändring eller
antagande af släktnamn samt till lag angående verkställighet i vissa
fall af straff, ådömdt genom icke laga kraft egande utslag, samt en
ledamot föredragit i högsta domstolen förslagen till lag om ändrad
lydelse af 17 och 31 kap. rättegångsbalken samt till lag om tolks an-
låtande vid domstol.

Utskottet hemställer,

att, för fortsatt uppehållande af lagbyråns verk-
samhet, Riksdagen må på extra stat för år 1902 bevilja
ett anslag af 25,000 kronor.

Angående
anslag till
kostnader för
straffregister.

7:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för bestridande af de
utaf tillämpning af lagen om straffregister föranledda kostnader för ama-
nuenser, renskrifning m. m. vid justitiedepartementets afdelning af Kongl.
[5.] Maj:ts kansli, å extra stat för år 1902 bevilja 3,000 kronor.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen erinrat, hurusom, efter
det Kongl. Maj:t föreslagit 1900 års Riksdag att, under förutsättning att
särskildt aflåten proposition med förslag till lag om straffregister blefve
af Riksdagen bifallen, till bestridande af deraf föranledda kostnader öka
anslaget till justitiedepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli med
4,700 kronor, Riksdagen antagit ofvannämnda lagförslag, men ansett, att,
innan den genom lagen införda nya gren af statsförvaltningen fått under
några år vara i verksamhet, icke kunde med någorlunda visshet bedömas
mängden eller beskaffenheten af de arbetskrafter, som kunde finnas för
densamma erforderliga, samt för bestridande af de af lagens tillämpning
föranledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. vid justitie-
departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli å extra stat för år 1901
anvisat 3,000 kronor. Departementschefen har vidare anfört, att, om ock
det sålunda anvisade belopp vore otillräckligt, sedan göromålen med straff-

registret uppnått större omfattning, han likväl, vid det förhållande, att lagens tillämpning inträdt först med början af år 1901 och sålunda tillräcklig erfarenhet för närvarande saknades för bedömande, i hvad mån höjning i anslaget kunde för år 1902 anses erforderlig, ansåge sig böra hemställa, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att för 1902 bevilja enahanda belopp som för 1901.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, för bestridande af de utaf tillämpning af lagen om straffregister föranledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. vid justitiedepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli å extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 3,000 kronor.

8:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 anvisa, för ökad arbetsbiträde åt justitiekanslersemetet, ett anslag Angående anslag till ökad arbetsbiträde åt justitiekanslersemetet. å 4,500 kronor.

Enligt hvad det vid propositionen fogade statsrådsprotokoll upplyser, är denna framställning beroende af Riksdagens bifall till en särskildt aflåten proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar af rättegångsbalken. Sedan Riksdagen fattat beslut angående berörda, till lagutskottet hänvisade proposition, kommer utskottet att afgifva yttrande angående nu ifrågavarande framställning, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

[6.]

anmäla.

9:o) Till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militäre ledamöter har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i likhet med närmast föregående år, på extra stat anvisa ett anslag af 3,250 kronor. Angående anslag till krigshofrätten.

[7.]

Departementschefen har meddelat, att öfver ett inom justitiedepartementet utarbetadt förslag till lag om ändrad lydelse af vissa paragrafer i förordningen den 11 juni 1868 om krigsdomstolar och rättegången derstädes krigshofrättens utlåtande blifvit den 7 januari detta år af Kongl. Maj:t infordradt, men att nämnda utlåtande ännu icke afgifvits. Frågan om krigshofrättens organisation hade följaktligen ännu icke kommit i det skick, att densamma kunde för Riksdagen framläggas.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för år 1902 till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militäre ledamöter på extra stat anvisa 3,250 kronor.

Angående
resestipendier
åt domare.

[8.]

10:o) Uti punkten 8 under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarne beredde sig för domarekallet, på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 6,000 kronor.

Af förut återopade statsrådsprotokollet inhemtas i detta ämne följande.

I skrifvelse den 9 november 1900 hade Riksdagens justitieombudsman anført, hurusom på kulturens flesta områden i våra dagar gjorde sig gällande ett oafvisligt behof att lära känna främmande folks uppfattning, sedvänjor och inrättningar. För att underlätta och befordra en sådan kunskap om främmande länder, hade staten, der sådant ansetts behöfligt, anslagit medel till resestipendier för olika yrken. Särskildt inom den andliga kulturens områden hade anslag hos oss beviljats till dylika resestipendier för vetenskapsmän och konstnärer, lärare vid de allmänna läroverken, läkare, prestmän m. fl.

Förgäfves spanade man emellertid i riksstaten efter något anslag till resestipendier åt praktiska jurister.

Skulle någon med anledning häraf antaga, att statsmagterna ansåge dylika stipendier för denna yrkesklass obehöfliga, så vore en sådan uppfattning utan tvifvel felaktig. Grunden till det anmärkta förhållandet ansåge justitieombudsmannen vara att söka allenast deri, att ifrågavarande angelägenhet hittills icke blifvit af statsmagterna tillräckligt uppmärksammas.

Det kunde nemligen ej gerna bestridas, att det vore till nytta för lagskipning och lagstiftning, om bland landets praktiska jurister, dermed i främsta rummet afsåges ordinarie domare och dem, som eljest vid domstolarne beredde sig för domarekallet, funnes ett ej alltför ringa antal, som hade annan och mera lefvande kunskap om utländsk rätt, än de här i landet kunde hafva inhemtat af literaturen. Och det vore en själfklar sak, att kunskap om utländsk rätt och dess tillämpning bäst förvärfvades genom studier i utlandet. Der erhöles på ort och ställe de säkraste anvisningarna å lämplig literatur, och tillfällen erbjöde sig der att genom bevisandet af rättsförhandlingarna, åhörandet af föreläsningar och diskussioner samt personligt umgänge med domare och advokater göra de bok-

liga studierna mera lefvande och fruktbarande, än kammarstudier i hemlandet utan dylik lifgifvande påverkan någonsin kunde blifva. Otvifvelaktigt skulle jurister, som sålunda sattes i tillfälle att under en ej alltför kort tids vistelse i utlandet idka rättsstudier, dervid göra iakttagelser och jemförelser, som skulle göra dem skickliga icke blott att med större sakkunskap, än nu vore fallet, bedöma värdet af ifrågasatta reformer inom svensk lagskipning och lagstiftning, utan äfven att rätt uppskatta de egendomligheter, som funnes hos vår rätt och vore förtjenta att bibehållas. Dylika studieresor för praktiska jurister skulle tillika gifvetvis stegra deras intresse för sitt kall och för en hvar, som komme i åtnjutande af ifrågasvarande förmån, utgöra ett lifvande afbrott i de vanliga, ofta enformiga och i regeln ansträngande göromålen.

Antagligt vore vidare, att sådana studieresor skulle medföra ett välkommet tillskott till den torftiga svenska juridiska literaturen. Måhända kunde det åläggas vederbörande stipendiater att offentliggöra en berättelse rörande gjorda iakttagelser och rön under resan eller att utgifva en afhandling öfver något särskildt ämne, som derunder utgjort föremål för studier. I hvarje fall borde man kunna antaga, att åtskilliga af stipendiaterna skulle sjelfmant komma att lemna dylika bidrag till den juridiska literaturen.

Det gäfves ett skäl, som syntes göra dessa studieresor just i vår tid till ett behof af beskaffenhet att ej böra afvisas. Den rättegångsreform, hvilken i vårt land så länge fördröjts, kunde icke alltjemt på samma sätt som hittills undanskjutas, utan måste frågan härom en gång på allvar komma på dagordningen. När striden då skulle utkämpas om de stora och omtvistade frågorna på processrättens område, dervid enligt sakens natur hänsyn måste tagas till utländsk processlagstiftning, vore det af vikt, att bland de rättsbildade i landet ej saknades personer, som angående processlagarne i det ena eller andra af de främsta kulturländerna skaffat sig den grundliga insigt, som, på sätt ofvan antydts, endast genom praktiska studier på ort och ställe kunde förvärfvas. Ju allsidigare den juridiska sakkunskapen vore hos de jurister, som till följd af embetsställning eller eljest komme att öfva inflytande på den viktiga reform, som på ifrågasvarande område förestode, desto säkrare kunde man hoppas, att reformen komme att ledas i en god rigtning.

På grund af hvad sålunda anförts hade justitieombudsmannen hemställt, det täcktes Kongl. Maj:t taga under öfvervägande, huruvida resestipendier för praktiska jurister kunde anses vara af behofvet påkallade, och under sådan förutsättning hos Riksdagen begära för ändamålet erforderligt anslag.

Öfver denna framställning hade utlåtanden inhemtats från presidenterna i hofrätterna, hvilka samtliga tillstyrkt bifall till framställningen, presidenten i Göta hofrätt dock under förklarande, att han väl ej kunde dela justitieombudsmannens uppfattning, att det vore till någon omedelbar nytta för lagskipningen, om bland domarekåren funnes ett antal jurister, som hade annan och mera lefvande kunskap om utländsk rätt, än de här i landet kunde hafva inhemtat af litteraturen, men att, såvidt anginge lagstiftningen, justitieombudsmannens framställning syntes förtjent af gillande.

Beträffande de grunder, som vid stipendiernas inrättande borde tillämpas, hade af presidenten i hofrätten öfver Skåne och Blekinge blifvit uttaladt, bland annat, att stipendiaten borde vara väl förtrogen med vår svenska rätt och vår processordning, hvartill fordrades tre å fyra års tjenstgöring hos underdomare och i hofrätt, samt fullt beherska det landets språk, der han ämnade idka sina studier; att tiden för vistandet utrikes borde bestämmas till minst ett år; att stipendiaten borde förpligtas att till ådagaläggande af vunna insigter efter hemkomsten afgifva reseberättelse eller författa en afhandling, samt att stipendiet borde sättas till så högt belopp, att det betäckte stipendiatens kostnader i utlandet och jemväl lemnade honom godtgörelse för de aflöningsförmåner i hemlandet, som han möjligen finge afstå under sin vistelse utrikes.

Departementschefen har för egen del anført, att det förslag, som sålunda framstälts, syntes honom vara synnerligen beaktansvärdt. Utan tvifvel skulle det nemligen vara af icke ringa betydelse, att praktiska jurister bereddtes tillfälle att studera rättegångsförfarandet i andra länder och att för sådant ändamål statsmedel anvisades till resestipendier för ordinarie domare och dem, som vid domstolarne beredde sig för domarekallet. Departementschefen funne därför grundade skäl att biträda justitieombudsmannens framställning.

I afseende å det till resestipendierna erforderliga belopp syntes, då stipendiatens vistelse i utlandet lämpligen ansåges kunna bestämmas till en tid af sex månader, icke skäligen böra nu ifrågasättas ett högre anslag än 6,000 kronor, fördeladt på två stipendier.

Beträffande sättet och vilkoren för resestipendiernas utdelande borde de närmare bestämmelserna meddelas af Kongl. Maj:t.

Att praktiske jurister må, i likhet med åtskilliga andre statens tjenstemän, beredas tillfälle att, med understöd af resestipendium utaf statsmedel, genom utländska studieresor vidga sina kunskaper och vinna ökad erfarenhet, synes utskottet vara ett ändamål väl värdt att befrämja. Mot

summan af det af Kongl. Maj:t för dylika stipendier nu begärda anslaget, 6000 kronor, har utskottet icke funnit sig höra göra någon erinran, men då statsrådsprotokollet upplyser, att sagda anslagsbelopp vore ämnadt att fördelas i två stipendier, hvartdera å 3,000 kronor, afsedda för sex månaders vistelse i utlandet, finner utskottet sig icke kunna i allo förorda dessa bestämmelser, ty äfven om i allmänhet sex månader må vara den längsta tid, för hvilken stipendium bör kunna åtnjutas, kan i särskilda fall undantag härifrån vara af omständigheterna påkalladt, likasom det å andra sidan vid vissa tillfällen möjligen kan befinnas lämpligt att utdela stipendium äfven för kortare tids utländsk vistelse. Och hvad vidare beträffar beloppet af stipendium, anser utskottet, som icke kan gilla den af presidenten i hofrätten öfver Skåne och Blekinge uttalade uppfattning, att stipendium bör innebära ersättning jemväl för stipendiats under resetiden förlorade aflöning, att för ifrågavarande tjänstemän bör, vid jämförelse med de stipendier, som utgå till åtskillige andre stats-tjänstemän, ett belopp af 2,000 kronor för sex månaders utrikes vistelse samt i proportion derefter för längre eller kortare tid vara under vanliga förhållanden tillräckligt. I öfverensstämmelse härmed anser utskottet icke heller, att stipendierna böra bestämmas till visst antal. Det torde, enligt utskottets mening, vara lämpligast, att åt Kongl. Maj:t inrymmas frihet att inom nu uppdragna gränser efter sig företeende förhållanden bestämma såväl stipendiernas belopp och antal som ock tiden för vistelsen utomlands. Under förutsättning att stipendiernas utdelande må ske enligt de sålunda af utskottet angifna grunder, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, till resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarne bereda sig för domarekallet, på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 6,000 kronor.

11:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för beredande af ^{Dyrtidstillägg.} dyrtidstillägg för år 1901 åt en del tjänstemän och betjente i justitiedepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli samt till justitiedepartementet hörande embetsverk och kårer, anvisa på extra stat för år 1902, förslagsvis, 289,000 kronor. [9.]

Öfver denna framställning kommer utskottet framdeles att afgifva utlåtande; hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Angående tillfälligt ökning i anslagen till amanuenser och extra biträden. 12:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till beredande för innevarande år af tillfällig ökning i arfvoden åt amanuenser och extra biträden i justitiedepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli och underlydande verk på extra stat för 1902 bevilja ett anslag af 5,100 kronor.

[10.]

Jemväl angående denna framställning kommer utskottet att främdeles afgifva utlåtande; hvilket utskottet härmed skolat

anmäla.

Stockholm den 12 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservationer:

vid punkt 1:o (angående delning af Vester-Dalarnes domsaga),

af herrar P. Pehrson, N. Boström, O. Larsson, A. Göransson, I. Månsson, D. Persson, O. Erickson, N. Svensson, A. Petersson, O. Andersson, G. Odqvist och A. J. Ericson, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»Behovvet af ifrågavarande domsagas delning har länge varit erkänt och har genom den i statsrådsprotokollet lemnade utredning blifvit ytterligare styrkt; och då häradshöfdingeembetet för närvarande är obesatt, anser utskottet en dylik delning nu böra verkställas. Att densamma medför behovvet af anvisandet utaf en ny häradshöfdingelön å 4,500 kronor, finner utskottet vara obestriddigt. Ej heller har utskottet något att erinra emot fördelningen af tjänstgöringspenningarna, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit. Hvad deremot angår förvaltningskostnadsbidraget, hvilket vid löne-regleringen år 1874 tilldelades domhufvanden i Vester-Dalarnes domsaga

i likhet med ett flertal andre domhävande af den anledning, att inkomsterna genom sportler från domsagan ansågos icke motsvara de utgifter, som förvaltningen af densamma medförde, torde de ändrade förhållanden, såväl i afseende på dessa sportelinkomster som med hänsyn till nämnda utgifters storlek, hvilka inträdt under de förflutna 27 åren, enligt utskottets mening hafva föranledt dertill, att sagda bidrag icke längre är för domhävandena i de nya två domsagorna erforderligt. Utskottet anser därför, att nämnda förvaltningskostnadsbidrag å tillhopa 500 kronor icke vidare bör utgå; och hemställer utskottet alltså,

att Riksdagen må på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts nu förevarande framställning, att Riksdagen, för genomförande af delning på föreslaget sätt af Vester-Dalarnes domsaga i två nya domsagor, må å ordinarie stat bevilja:

för häradshöfdingen i Näs och Malungs domsaga:

lön.....	kronor 4,500: —	
tjenstgöringspenningar	» 1,800: —	6,300:—;

för häradshöfdingen i Smedjebackens domsaga:

lön.....	kronor 4,500: —	
tjenstgöringspenningar	» 1,600: —	6,100: —

och alltså öka anslaget till häradshöfdingarne under Svea hofrätt med 4,000 kronor.

Vid bifall härtill kommer det i 1901 års riksstat under rubrik »Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat» uppförda anslag, 670,787 kronor, att höjas till 674,787 kronor»;

vid punkt 4:o (angående väckt motion om dagtraktamente och reseersättning för ledamöter i häradsrätt):

af herrar *I. Månsson* och *D. Persson*.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1901 års riksstat anslår:		
Anvisning i kontant.		
Kronor.	ö.	
17,000	—	Departementschefen
35,800	—	Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli
6,000	—	Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifter allmängörande, <i>förslagsanslag</i>
182,700	—	Högsta domstolen
18,800	—	Justitiekanslersexpeditionen
150,400	—	Nedre justitierevisionen
670,787	—	Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat. Nuvarande belopp <i>Ökas</i> för genomförande af delning af Vester-Dalarnes domsaga i två nya domsagor
476,913	—	Göta hofrätt med derunder lydande justitiestat
208,713	—	Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med derunder lydande justitiestat
11,100	—	Krigshofrätten
55,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
1,691,975	—	Fångvården: Fångvårdsstyrelsen Fångars vård och underhåll: <i>Bestämdt anslag.</i> Nuvarande belopp <i>Ökas</i> med anledning af ändring i aflöningsstaten för vissa tjänstemän vid fång- <i>Förslagsanslag.</i> Nuvarande belopp <i>Minskas</i> med skilnaden mellan beloppet af besparade afskrifnings- och arrende- aflöningen för kamreraren vid centralfängelset i Malmö, 450 kronor Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anstälde embets- och Vård och underhåll af läns- och kronohäkten, <i>reservationsanslag</i>
84,000	—	Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya
12,000	—	Medikolegala besigtningar, <i>förslagsanslag</i>
18,000	—	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
135,000	—	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>
64,262	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>
4,500	—	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>
S:a	3,842,950	—

Justitie-

Litt. A.

riksstatens Andra hufvudtitel.

	Förslag till blifvande riksstat:	
	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
departementet.	17,000	—
.....	35,800	—
.....	6,000	—
.....	182,700	—
.....	18,800	—
.....	150,400	—
.....	670,787: —	—
med	4,500: —	—
.....	675,287	—
.....	476,913	—
.....	208,713	—
.....	11,100	—
.....	55,000	—
.....	59,500: —	—
.....	495,100: —	—
vårdsanstalterna med	8,700: —	503,800: —
.....	1,042,375: —	—
provisioner, 3,680 kronor, och höjningen i	3,230: —	1,039,145: —
tjenstemän, förslagsanslag	65,000: —	1,542,945: —
.....	30,000: —	1,697,445
trafflagens införande frångångna bötesandelar, förslagsanslag	84,000	—
.....	12,000	—
.....	18,000	—
.....	135,000	—
.....	64,262	—
.....	4,500	—
Summa	3,852,920	—

*Bil. Litt. B.***Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Andra hufvudtitel.**

	Kronor	ö.
Justitiedepartementet.		
För fortsatt uppehållande af lagbyråns verksamhet	25,000	—
» bestridande af de utaf tillämpning af lagen om straffregister för- ledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. vid justitie- departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	3,000	—
Till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militäre ledamöter	3,250	—
» resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarne bereda sig för domarekallet	6,000	—
S u m m a	37,250	—